

[Erik B. Smith]

Jeg er heller ikke enig i de rosende bemærkninger om Verdensbanken og IMF's rolle i gældssaneringspolitikken. Jeg synes, erfaringen siger, at tvinger man landene til statslige besparelser, godt nok også til hurtig eksportforøgelse, er det på bekostning af de mere langsigtede mål: sundhed, uddannelse og miljø. Så jeg vil opfordre ministeren til om ikke andet så over for Udenrigsudvalget at komme med et oplæg på gældssaneringsområdet og også gerne give os en orientering om, på hvilken måde Danmark kan støtte udviklingslandene i GATT-forhandlingerne.

Riishøj (SF):

Jeg kan tilslutte mig den kritik, som hr. Erik B. Smith gav udtryk for, nemlig at det, vi har manglet i debatten i dag, har været en vurdering af, hvordan GATT-aftalen egentlig har virket over for de fattigste udviklingslande. Nu er der rejst nogle spørgsmål i Udenrigsudvalget, så må vi håbe, at vi får nogle fyldestgørende svar dér. Men i hvert fald har vi ikke fået skabt en større klarhed på området.

Det andet problem er udenrigsministerens ukritiske holdning til IMF og Verdensbanken, til strukturprogrammerne og den måde, de to institutioner i det hele taget har håndteret verdensøkonomien på; det gælder ikke alene i forhold til udviklingslandene, men i høj grad også i forhold til de nye demokratier i Østeuropa. Også her savner jeg en væsentlig mere nuanceret og i meget høj grad en kritisk stillingtagen. Men dér skilles vejene nok, og det er nok også udtryk for, at selv om vi er blevet fri for de kommunistiske diktaturer i Øst, er skillelinjerne med hensyn til forskelle i holdninger til, hvordan man griber verdensproblemerne an, ikke dermed ophørt.

Jeg vil ganske kort spørge om FN-systemet, som ministeren var meget inde på – og givetvis med en berettiget kritik – om der ikke er behov for en form for bedre arbejdsdeling. Ministeren nævnte selv kritikken af EF. Målet er vel at nå frem til en arbejdsdeling, hvor de organisationer, der er bedst til én type opgaver, også får de opgaver. Når FN ikke er i stand til at beskytte konvojer af nødhjælp i Somalia, vil jeg spørge udenrigsministeren: Er det udtryk for, at man ikke har militært personel nok, eller er det, fordi FN ikke bruger de ressourcer, man har på det militære område, i Somalia? Nogle

ressourcer har man jo til at beskytte konvojerne. Hvis det første er tilfældet, må man som i Jugoslavien sætte ind med større militære ressourcer. Er det sidste tilfældet, må man effektivisere arbejdet.

Mig bekendt er nogle af problemerne med hensyn til at beskytte nødhjælpskonvojerne i Somalia også et ressourceproblem for FN, og det er vel her, FN skal have sin primære opgave. FN er – det er jeg enig med udenrigsministeren i – afgjort ikke særlig god til at distribuere nødhjælp. EF har også problemer. Men spørgsmålet er, om man ikke kunne løse problemet gennem det berømte nærhedsprincip ved at lade private organisationer og folk, der arbejder i marken, løse opgaven.

Men alt i alt er jeg enig med udenrigsministeren i, at vi i dag har haft en debat, som har rejst nogle problemer, som normalt ikke rejses i en debat af denne type. Som sagt håber jeg meget, at vi får en væsentlig stærkere debat i fremtiden om de internationale organisationers rolle og arbejdsdelingen imellem de forskellige organisationer. Jeg opfatter det sådan, at udenrigsministeren har givet tilsagn om det og i hvert fald med hensyn til at effektivisere EF konkret vil tage sagen op inden for det næste halve år. Det er også baggrunden for, at vi har valgt at støtte den dagsorden, der er fremsat i dag.

(Kort bemærkning).

Kirsten Madsen (FP):

Jeg vil starte med at sige tak til udenrigsministeren for redegørelsen. I erkendelse af, at der er flertal i Folketinget for en ulandshjælp fra Danmark i størrelsesordenen tre gange så meget som fra de øvrige i-lande, har jeg i debatten ud over dagsordenen præciseret, at det er de basale funktioner som f.eks. vand, Danmark bør koncentrere sig om, og så lade andre og større lande tage sig af de industrielle og mere sofistikerede spørgsmål. Det kunne være USA, der skylder FN halvdelen af deres ulandsbistand, eller andre af de lande, der har stor økonomisk formåen. Det er ikke Danmarks opgave at løse hele det afrikanske kontinents krise.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Erik B. Smith må have misforstået mig, når han citerer mig for at have sagt, at GATT